

MOARA CU NOROC

- CARACTERIZARE -

I Introducere

Perioada de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea este caracterizată de o serie de metamorfозe sociale, politice, culturale și economice, reflectate și în literatură, prin apariția curentului **REALIST**, manifestat în o reacție împotriva **ROMANTISMULUI**. Astfel, dacă pentru **romantici** natura reprezintă o sursă de inspirație transfigurată artistic prin fanterie, pentru scriitorii **realisti** natura și întreaga realitate exterioară devin obiecte de analiză. Realismul mindre strălucre în opere "Moara cu noroc", scrisă de Ioan Slavici și publicată în 1881 în volumul "Novele din popor". Fănd o "nucără solida în mijloc de roman", aşa cum a prezentat-o George Bălăineanu, "Moara cu noroc" înfățișeză concretele nefaste ale retelii de imbogățire. Aceasta este o nucără pribalogică care se încadrează în curentul **realist** prin: temă (zoana după învecinare, familia, oglindirea vieții sociale), perspectiva narrativă obiectivă, toponime preluate din realitate, tehnica detaliului semnificativ, analiza pribalogică, simetria inițit final.

Eroul principal al nucărului este rânciumarul Ghita. "Moara cu noroc" prezintă esecul acestui personaj în plan social, pribalogic și existential, auând ca punct terminus nimiciderea, urtată doar prin impusarea banguilui de către vamenii lui Lico.

II Cuprins

- prezentarea statutului social, moral, psihologic

Ghita este un personaj rotund care se transformă radical pe parcursul diezesei. Statutul social al protagonistului este surprins încă din început când întuchipează tipologia cizmarului sărac, nemulțumit de condiția să căsătorească, cleric să și-o imbuiajă deasă. În cîndea relațiilor date de roacă, Ghita ardeasă hanul Moara cu noroc, doborând astfel statutul de căciună. Schimbarea statutului social implică metamorfoze și la nivelul statutului moral și psihologic, eroul devenind, de-a lungul aparii, din om cîndit și covet complie la jof și crimă al lui Liciu Lămădăul care profită de slăiniumea pentru hanii a sanguiului.

Viziunea despre lume a autorului se reflectă, îndeosebi, la nivelul statutului moral al protagonistului. Așa cum este anticipat încă din **titlu**, nucela urmărește măcinarea, până la dispariție, a conștiinței lui Ghita. La început, acesta este un om barmic, iubitor și cîntător, iar în relație cu femeia și copiii este tandru și protective. Devenit căciună și prin intervenția lui Liciu, Ghita își pierde respectul și stima de sine și fermitatea morală, ajungând să accepte tălbăria și crima. În relațiile dintre soți apar, de ușoară, o considerabilă degradare, Liciu adâncind și mai tare această ruptură.

Din punct de vedere psihologic, Ghita este, la început, un caracter puternic. Stăpân pe mine și increzător în forțele propriei, acesta nu ia în seama naturile bătrânei și se mută la Moara cu noroc. Lui influență lui Lici Tornădau, Ghita își pierde, treptat, increderea în mine și devine slab în fața tentației de a se imbogăți, după cum scrie și din secundă: „Ce nă-mi fac dacă e în mine ceea ce mai puternic decât voioala mea? Nici cocosatul nu e însuși vînăușel că ar vocașe în spina.”

- evidențierea unei trăăruri a personajului ab_s prin două secvențe

De tot parcursul discursului narativ se referă caracterul slab, mai influențabil al protagonistului. Un episod din care reiese această trătură este acela al înfuntării dintre Ghita și Lici din capitolul V. Deși Lici și-a făcut o dată apariția la han, nu a avut loc încă o discuție efectivă între ei doi. Ghita și-a cumpărat lăini, pînteale și l-a angajat pe Martî, un ungur înalt ca bradul. A impus să deseabă și înțelegea lîine cu arendajul și cu stăpânirea, dacă nu era om al lui Lici, deoarece acesta stăpânea cu adesea chenuile, „Iar Ghita voie cu tot dinadinsul să rămână la Moara cu noroc, pentru că-i mergen lîine”. Când îmărgărit Lici și în samană năi și l-a apără, Ghita domină prin forță fizică, hotărâre și orgoliu de a nu fi beatjocorit. Deși acceptă să i se ia hanii din vară, și împune reguli la rândul său. Naratorul notează: „Călăua timp ei stătări băuti, fata în față, hotărâri amândoi și rîmbind fiecare cu și-a găsit omul”. Iată și, depuță necurățări în care se angajaază Ghita cu vîlăbi și sine însuși, este pierdută prin acceptarea tăvarasiei cu Lici, primul gest dintre o serie de compromisuri.

Un alt episod care ilustrează caracterul slab al personajului este acela al depozitie și al judecății din CAPITOLUL XI. Ghita [st-a pierdut] autoritatea morală, este vulnerabil și manipulat în urmărtire de Lici. Deși [nu este conștient] în ce este implicat, se simte vinovat și suferă în primul rând din cauza suspiciunii comunității. Lici este cel care domina acum întreaga situație, adâncind și mai mult ruptura dintre Ghita și Ana. caracterul convingător al lui Lici reprezintă o dareată demnă de luat în considerare de actorii procesului îndebătut. Ghita suferă un dublu proces interior; pe de o parte, urea să mărturisească adverșor, iar Lici să fie prins, înă urcă lucru atrage după sine și propria vinovăție, iar pe de altă parte, spătă să Lici să fie crezut de juriati, să scape și împlină onoarea sa de cărciunmar să fie redăbandită, deși acuza lucru ar însemna condamnarea pe nedrept a lui Buză-Ruptă și Săilă Boarul. Artel, Ghita jură strâmbă, decunind complicele lui Lici. Ghita încearcă să-și justifice faptele prin detinutul urmării acuzația rusă nu îl echilibrează. Artel, după cum a fost portretizat de Ana, bărbatul puternic și plin de ușoară apărare cu pielea obrajilor „încrețită”, semn că inimăția personajului se reflectă și la nivel corporal.

- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj

Un prim element reprezentativ conținutului personalității lui Ghita este constituit de mijloacele de caracterizare. Personaj rotund, datorită faptului că își schimbă înțeleptele pe parcursul narativului, Ghita este urmărit de la tipicitate la individualizare. Transformarea lui acționului începe chiar după prima întrevedere cu Licii când în mintea sa se crează "gânduri negre". De-a lungul genii este urmărită degradarea personajului care era "unuș", "nu mai zâmbea ca înainte, nu râdea totușt, încât și-i venea să te spui de el". Înțeleptele acumulate de lângă el determină să devină egocentrist, considerând să numai problemele sale contează, iar în cele din urmă clesedat de răslunare impotriva lui Licii.

Un alt element de compoziție relevant este conflictul dublu: ~~sau~~ exterior și interior. În încercarea de a-zi păstra imaginea unui om onitit, Ghita intră în conflict cu Licii, cu comunitatea și chiar cu sine însuși. Conflictul exterior principal este cel dintre Licii și Ghita. După ce affăra că a uis o femeie Ghita afirma: "tu nu ești om, Licii, și diavol". Lămaďăul răspunde batjocoritor, nimănul să a reușit să-l reprezinte pe bicoș Ghita. În raport cu Licii, răciunirea reîmbețeaza personalitatea. Ghita se vede nevoit să accepte contrarogenile lui Licii și astfel apare conflictul interior, răspândit mai ales la nivelul relației dintre soți. Acea că pierde încrederea în Ghita și în ce este rușine că acesta este clesedat și judecat. Cei doi din final se nasc din dispunerea unui om care nu mai are nimic de pierdut.

